

Gindin Ekonomidata AB
Hornsgatan 137
117 28 Stockholm

Rek MB

Beslut om sanktionsavgift

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län (Länsstyrelsen) beslutar att Gindin Ekonomidata Aktiebolag, 556376-4918, (bolaget) ska betala en sanktionsavgift om 90 000 (nittiotusen) kronor.

Sammanfattning

Bolaget Gindin Ekonomidata Aktiebolag har säte i Stockholm och bedriver verksamhet inom redovisning. Bolaget registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 1 april 2009 och bedriver enligt registret följande verksamhet: bokföring, redovisning. Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt bestämmelserna i regelverket om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism¹ (penningtvättsregelverket) under perioden den 1 juli 2018 till och med den 10 september 2020.

Granskningen visar att bolaget inte uppfyller penningtvättsregelverkets krav på verksamhetsutövare i någon del. Bolaget saknar rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har således inte vidtagit tillräckliga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och inte heller beaktat förbud mot att ingå eller upprätthålla en affärsförbindelse. Bedömningen efter genomförd granskning är att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket har medfört en ökad risk för att verksamheten kan bli utnyttjad för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket i flera väsentliga delar är av synnerligen allvarlig art. Detta avser inte minst bolagets avsaknad av allmän riskbedömning, rutiner och riktlinjer för åtgärder för kundkännedom, upprätthållande av affärsförbindelser utan att ha uppnått tillräcklig kundkännedom samt avsaknad av rutiner gällande övervakning och rapportering.

Överträdelserna i efterlevnad av penningtvättsregelverket innebär att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 90 000 kronor.

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen), Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Beskrivning av ärendet

Penningtvätsregelverket gäller bland andra verksamhetsutövare som driver yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster och redovisningstjänster.²

Bokföringstjänster och redovisningstjänster tillhör den så kallade rådgivningssektorn. Rådgivningssektorn löper risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, exempelvis genom användning av klientmedelskonton, rådgivning samt godkännande av felaktiga intyg och andra handlingar.³

När det gäller just bokföringstjänster och redovisningstjänster löper dessa tjänster risk att utnyttjas för att legitimera illegala transaktioner och regelbrott. Tillvägagångssätt kan exempelvis vara osanna fakturor, felaktiga underlag samt illegala pengar genom dagskassor. Det är en fördel för kriminella att godkännas av en rådgivare som granskat dess underlag.⁴

Bolaget registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 1 april 2009 och bedriver enligt registret följande verksamhet: bokföring, redovisning. Bolaget driver verksamhet som omfattas av penningtvätsregelverket och är därför skyldigt att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism i enlighet med regelverket. Med anledning av att bolaget har sitt säte i Stockholms län står det under tillsyn av Länsstyrelsen i Stockholms län.⁵

Länsstyrelsen har den 10 september 2020 förelagt bolaget att komma in med bland annat bolagets allmänna riskbedömning och de rutiner och riktlinjer avseende verksamhetens åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som följer av penningtvätsregelverket. Länsstyrelsen har även begärt att bolaget ska ge in exempel på faktiskt vidtagna kundkännedomsåtgärder samt en lista på bolagets samtliga aktiva kunder under perioden 2018-07-01 – 2020-09-10.

Bolaget har vid flera tillfällen vänt sig till Länsstyrelsen med anledning av myndighetens föreläggande. Bolaget har initialt, i skrivelse den 14 september 2020, i korthet beskrivit sin verksamhet och efterfrågat myndighetens hjälp. Länsstyrelsen har vidare såväl den 17 som den 22 september 2020 haft telefonkontakt med företrädare för bolaget. Företrädaren har uppgett att hen inte förstår vad Länsstyrelsen efterfrågat samt begärt vägledning från myndigheten. Företrädaren har vidare uppgett att hen inte har begärd dokumentation på plats men att hen kontaktat en advokat i frågan. Länsstyrelsen har i samtalen bland annat uppgett att myndigheten kan vara behjälplig i den mån det är möjligt, men att det är verksamhetsutövaren som har att upprätta efterfrågad dokumentation.

² 1 kap. 2 § första stycket 18 penningtvättslagen.

³ Brottsförebyggande rådets rapport från 2015 om penningtvätt och annan penninghantering (BRÅ 2015:22) s. 118.

⁴ BRÅ 2015:22 s. 123.

⁵ 16 § första och andra styckena förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Bolaget har sedermera den 6 oktober 2020 kommit in med ett yttrande i ärendet uppställt utifrån punkterna i Länsstyrelsens föreläggande.

Motivering till beslutet

Bolagets allmänna riskbedömning

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket ska göra en allmän riskbedömning av hur de produkter och tjänster som denne tillhandahåller i sin verksamhet kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Även hur stor risken är för att detta sker ska anges. Verksamhetsutövaren ska särskilt beakta vilka slags produkter och tjänster denne tillhandahåller, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som finns i verksamheten.⁶ Riskbedömningen ska vara dokumenterad, hållas uppdaterad⁷ och utvärderas årligen.⁸ Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska vara utformad på så sätt att den kan ligga till grund för verksamhetens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.⁹

Länsstyrelsens bedömning

Bolaget har i sitt yttrande den 6 oktober 2020 uppgett att en allmän riskbedömning av den egna verksamheten inte förekommer på annat sätt än genom ett strikt iakttagande av regelverket svensk standard för redovisningsuppdrag (REX)¹⁰. Bolaget uppger vidare att det ombesörjer bokföring och löneadministration åt sina kunder. Löneadministrationen innebär att bolaget gör månadsvisa lönebesked baserat på kundens uppgifter liksom skattedeklarationer till Skatteverket. I ■■■ fall sköter bolaget även kundernas betalfunktioner, såsom betalning av fakturor, utförande av skattebetalningar och betalningar av allmänna avgifter samt utbetalningar av kundernas personallöner. Den allmänna riskbedömningen utvärderas varje år i samband med bolagets arbete med framtagande av kundernas årsbokslut. Arbetet avser framförallt identifieringen av avvikande faktureringar och transfereringar.

Länsstyrelsen konstaterar att bolaget under den granskande perioden inte har bedömt hur verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker, det vill säga gjort en allmän riskbedömning. Bolaget har angett vissa tjänster som det tillhandahåller, men inte bedömt om eller hur de kan utnyttjas. Bolaget har vidare hänvisat till att det

⁶ 2 kap. 1 § penningtvättslagen.

⁷ 2 kap. 2 § andra stycket penningtvättslagen.

⁸ 2 kap. 2 § Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53).

⁹ 2 kap. 2 § första stycket penningtvättslagen.

¹⁰ REX är den svenska branschstandaren för redovisningskonsulter utgiven av organisationen Srf konsulterna.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

iakttar REX. Oaktat vad branschstandarden innehåller för information om penningtvättsregelverket kan den inte ersätta verksamhetsutövarens skyldighet att utföra en verksamhetsanpassad samt dokumenterad bedömning av hur dennes tjänster kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Syftet med en sådan bedömning är besvara frågan om och hur bolagets tjänster kan användas för att till exempel dölja medels samband med brott eller brottslig verksamhet.

Någon bedömning eller beskrivning av vilka risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan antas föreligga avseende verksamhetens tjänster, kunder, distributionskanaler, geografiska riskfaktorer och verksamhetsspecifika omständigheter har inte gjorts av bolaget. Bedömning och analys av hur de olika faktorerna kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker saknas. I den allmänna riskbedömningen ska även information om tillvägagångssätt och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnat om penningtvätt och finansiering av terrorism vägas in. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till bolagets storlek och art samt de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan antas föreligga.

Bolaget har inte gjort en allmän riskbedömning och saknar därmed insikt om hur verksamhetens tjänster kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att avsaknad av den allmänna riskbedömningen av verksamheten utgör en synnerligen allvarlig överträdelse av penningtvättsregelverket. Detta särskilt med hänsyn till att bolagets allmänna riskbedömning ska ligga till grund för verksamhetens riskbedömning av kunder samt rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder som bolaget ska vidta för att minska risken att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolagets rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism ska skapas utifrån en relevant, uppdaterad och verklighetsanpassad allmän riskbedömning. Länsstyrelsens bedömning är att bolaget i avsaknad av en allmän riskbedömning därigenom har löpt ökad risk för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Riskbedömning av kunder

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövaren ska bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med dennes kunder. Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden. Kundens riskprofil ska följas upp under pågående affärsförbindelse och korrigeras när det finns anledning.¹¹

¹¹ 2 kap. 3 § penningtvättslagen.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Länsstyrelsens bedömning

Bolaget har i sitt yttrande den 6 oktober 2020 uppgett att det inte bedömer att det föreligger någon risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med bolagets kundrelationer.

Länsstyrelsen kan konstatera att bolaget inte har redogjort för hur det kommit fram till att bolagets kundrelationer är helt utan risk eller gett in några rutiner och riktlinjer för bedömning av den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med dennes kunder. Bolagets uttalande att det inte föreligger någon risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med bolagets kundrelationer tyder också på att bolaget inte förstått syftet med att tilldela kunder riskprofiler.

Risikkvalificeringen av kunder syftar till att avgöra i vilken nivå, låg, normal eller hög, som kunden ska placeras. Därefter ska bolaget bestämma omfattningen av de kundkännedomsåtgärder som krävs för att hantera risken kopplad till kunden. Detta innebär att varje kund efter en helhetsbedömning ska tilldelas en egen risikkvalificering och att åtgärderna för att motverka riskerna ska anpassas individuellt för varje kund. Länsstyrelsen bedömer mot denna bakgrund att bolaget saknar rutiner för riskbedömning av sina kunder och att dess kunder inte tilldelats riskprofiler.

Länsstyrelsens bedömning, med hänsyn till betydelsen av att kunder ska tilldelas riskprofiler, är att bolaget genom att inte tilldela sina kunder verklighetsanpassade riskprofiler har löpt ökad risk för att bli utnyttjat för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Kundkännedom

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövaren ska ha dokumenterade och uppdaterade rutiner och riktlinjer när det gäller dess åtgärder för kundkännedom.¹² Rutinerna och riktlinjerna ska i relevanta delar vara riskbaserade. Det innebär att de ska vara utformade för att kunna hantera och motverka de risker som har identifierats i den allmänna riskbedömningen.¹³

Åtgärder för kundkännedom ska bland annat vidtas när en affärsförbindelse¹⁴ etableras. Om verksamhetsutövaren inte har en affärsförbindelse med kunden, ska åtgärder för kundkännedom bland annat vidtas, (i) vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro, (ii) vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp.¹⁵

¹² 2 kap. 8 § penningtvättslagen.

¹³ Prop. 2016/17:173 s. 213.

¹⁴ 1 kap. 8 § 1 penningtvättslagen.

¹⁵ 3 kap. 4 § penningtvättslagen.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Reglerna om åtgärder för kundkännedom innebär bland annat att verksamhetsutövaren ska identifiera sina kunder¹⁶ och ta reda på tillräckligt mycket om kunderna¹⁷ för att kunna bedöma och hantera de risker som varje kund innebär. Om det är fråga om en affärsförbindelse ska verksamhetsutövaren även begära information om affärsförbindelsens syfte och art. Syftet med informationen är att ge verksamhetsutövaren underlag för att bedöma risken som kan förknippas med kunden och hur kunden förväntas agera inom ramen för affärsförbindelsen. En sådan bedömning är nödvändig för att det ska vara möjligt att upptäcka avvikelser från kundens förväntade beteende.¹⁸

Verksamhetsutövaren ska löpande följa upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden är aktuell och tillräcklig för att motverka risken som kan förknippas med kunden.¹⁹ Den löpande uppföljningen innebär också krav på granskning för att upptäcka avvikande transaktioner och aktiviteter som kan utgöra misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism. Omfattningen av övervakningen och granskningen samt hur ofta denna ska ske beror på riskerna i affärsförbindelsen.²⁰

Närmare information om kundens ekonomiska situation bör begäras när det är motiverat av risken i affärsförbindelsen. Detsamma gäller närmare information om varifrån kundens ekonomiska medel kommer. Detta bör i regel bli aktuellt först om risken bedöms som hög, eller om sådan information behövs för att bedöma kundens riskfyllda eller avvikande aktiviteter och transaktioner.²¹ Samma information som vid bedömning av en affärsförbindelse ska begäras in även vid enstaka transaktioner som kan förknippas med hög risk. Detta eftersom verksamhetsutövaren i sådana fall måste vidta skärpta kundkännedomsåtgärder.

Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som låg, får förenklade kundkännedomsåtgärder tillämpas. Bedöms däremot risken som hög ska skärpta åtgärder vidtas vilket kan avse inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer.²²

Verksamhetsutövaren får inte ingå eller upprätthålla en affärsrelation eller utföra en enstaka transaktion om denne inte har tillräcklig kännedom om kunden. Detta för att verksamhetsutövaren ska kunna hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som förknippas med kundrelationen och övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner.²³

¹⁶ 3 kap. 7 § penningtvättslagen.

¹⁷ 3 kap. 7-8 §§, 10-11 §§ penningtvättslagen.

¹⁸ 3 kap. 12 § penningtvättslagen.

¹⁹ 3 kap. 13 § penningtvättslagen.

²⁰ 4 kap. 1 § andra stycket penningtvättslagen.

²¹ Prop. 2016/17:173, s. 248.

²² 3 kap. 15-16 §§ penningtvättslagen.

²³ 3 kap. 1 § första stycket penningtvättslagen.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Verksamhetsutövaren ska på ett föreskrivet sätt²⁴ dokumentera vidtagna åtgärder för kundkännedom samt bevara dokumentationen.²⁵ Verksamhetsutövaren ska vidare bevara handlingar och uppgifter i fem år om handlingarna och uppgifterna avser 1) åtgärder som har vidtagits för kundkännedom enligt 3 kap. och 4 kap. 2 § eller 2) transaktioner som genomförts med under inom ramen för affärsförbindelser eller vid enstaka transaktioner som omfattas av krav på åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 4-6 §§ penningtvättslagen.²⁶ Tiden ska räknas från det att åtgärderna eller transaktionerna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärsförbindelsen upphörde. Om en enstaka transaktion inte har genomförts till följd av misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska tiden räknas från det att avståendet skedde.²⁷

Länsstyrelsens bedömning

Bolaget har i yttrande den 6 oktober 2020 uppgett att det har dokumenterade rutiner och riktlinjer för åtgärder för kundkännedom. Vidare har bolaget uppgett att kundrelationerna i de flesta fall är ■■■ gamla och att kundkännedomen således på ett personligt plan är gedigen. Bolaget har i skrivelse den 14 september 2020 uppgett att bolaget i dagsläget har ■■■ kunder. Bolaget har härtill kommit in med en lista vari framgår att bolaget under tillsynsperioden haft sammanlagt ■■■ kunder.

Enligt penningtvättsregelverket avses med affärsförbindelse en affärsmässig förbindelse som när den etableras förväntas ha en viss varaktighet.²⁸ I Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (tredje penningtvättsdirektivet) anges affärsförbindelse vara en affärsmässig, yrkesmässig eller handelsmässig förbindelse, som hänger samman med den yrkesmässiga verksamheten för de institut och personer som omfattas av direktivet och som när kontakten etableras förväntas ha en viss varaktighet.²⁹ Länsstyrelsen konstaterar att bolaget enligt egna uppgifter har haft långa affärsrelationer med sina kunder. Länsstyrelsen bedömer därför att bolaget har haft sådana affärsrelationer med sina kunder att de varit tvungna att vidta kundkännedomsåtgärder. Bolaget har, trots Länsstyrelsens begäran därom, inte gett in några rutiner och riktlinjer till Länsstyrelsen avseende sina åtgärder för kundkännedom varför myndigheten utgår från att sådana inte finns i bolaget. Den omständigheten att bolaget har haft långa affärsförbindelser med sina kunder fråntar inte bolaget dess skyldighet att ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för kundkännedom på plats. Länsstyrelsen konstaterar

²⁴ 3 kap. 3 § andra och tredje styckena, 4 § andra och tredje styckena, 5 § tredje stycket, 7 § tredje stycket, 9 § andra stycket Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

²⁵ 3 kap. 12 § Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

²⁶ 5 kap. 3 § första stycket penningtvättslagen.

²⁷ 5 kap. 3 § andra stycket penningtvättslagen.

²⁸ 1 kap. 8 § 1 penningtvättslagen.

²⁹ Tredje penningtvättsdirektivet art. 3.9.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

således att bolaget under tillsynsperioden har saknat dokumenterade rutiner och riktlinjer för kundkännedom.

Länsstyrelsen har begärt in exempel på faktiskt vidtagna kundkännedomsåtgärder men bolaget har inte kommit in med några sådana. Bolaget har istället uppgett att några utökade vidtagna åtgärder under de senaste tio åren för faktisk kundkännedom inte har förekommit. Kontroll sker av personkretsen i kundernas ledning och stäms av mot register och aktiebok. Det har aldrig förekommit någon risk hos kunderna för åtgärder i strid med penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen utgår därför ifrån att bolaget inte utfört kundkännedomsåtgärder i enlighet med penningtvättsregelverket. Härtill vill Länsstyrelsen påpeka att en kund enligt penningtvättsregelverket inte kan anses vara i avsaknad av risk. En verksamhetsutövers kunder omfattas alltid av en risk vare sig den är låg, normal eller hög.

Som framgått ovan bedömer Länsstyrelsen att bolagets kundrelationer har haft en sådan varaktighet att de generellt får anses utgöra affärsrelationer, vilket innebär att bolaget varit skyldigt att vidta kundkännedomsåtgärder. Länsstyrelsen konstaterar därför att bolaget inte har beaktat förbudet mot att ingå och upprätthålla affärsförbindelser trots att bolaget inte har tillräcklig kännedom om sina kunder. Utredningen i ärendet visar att bolaget inte har vidtagit några kundkännedomsåtgärder och att bolaget därför saknat förutsättningar att ingå och upprätta affärsförbindelser. Överträdelser av detta förbud bedömer Länsstyrelsen vara av synnerligen allvarlig art.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att bolaget saknar rutiner och riktlinjer för kundkännedom och att bolaget inte heller utfört kundkännedomsåtgärder i praktiken. Rutinerna och riktlinjerna ska användas för att hantera och motverka de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som bolaget har identifierat i sin allmänna riskbedömning. Rutinerna och riktlinjerna ska vara begripliga, situationsanpassade och tillämpbara så att bolaget och i förekommande fall dess anställda ska ha kännedom om vilka åtgärder som ska vidtas i olika situationer. Rutinerna och riktlinjerna ska användas för att hantera och motverka de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som bolaget har identifierat i sin allmänna riskbedömning.³⁰ Underlåtenheten att upprätta rutiner och riktlinjer för kundkännedomsåtgärder och att utföra dessa i praktiken, utgör enligt Länsstyrelsens bedömning synnerligen allvarliga överträdelser av penningtvättsregelverket, vilket har medfört en ökad risk för att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

³⁰ Prop. 2016/17:172 s. 212 ff.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Bolagets anställda och uppdragstagare

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövaren ska se till att anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorismfortlöpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvättslagen.³¹ Utbildningen och informationen ska utformas utifrån de risker som verksamhetsutövaren har identifierat i sin allmänna riskbedömning och ska anpassas efter de uppdateringar som görs av den allmänna riskbedömningen. Utbildningens innehåll och frekvens ska också anpassas utifrån de anställdas och uppdragstagarnas arbetsuppgifter och funktioner.³² Verksamhetsutövaren ska vidare dokumentera utbildningar som genomförs. Av dokumentationen ska framgå vad utbildningen innehåller, namnen på deltagarna samt datumet för utbildningen.³³

Verksamhetsutövaren ska ha rutiner och vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av att de fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvättslagen.³⁴

Länsstyrelsens bedömning

Bolaget har i sitt yttrande den 6 oktober 2020 uppgett att bolaget förutom sina ägare inte har några anställda eller uppdragstagare.

Länsstyrelsen kan konstatera att bolaget uppgett att dess ägare arbetar i verksamheten och att de därigenom också är anställda i bolaget. Vidare kan Länsstyrelsen konstatera att det i bolagets årsredovisning för räkenskapsåret 18-09-01—19-08-31 redovisats personalkostnader och att antalet anställda i medeltal under de senaste två räkenskapsåren i årsredovisningen uppgetts varit två.

Bolaget har inte redogjort för hur anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism fortlöpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvätsregelverket. Därtill har bolaget uppgett att det inte finns någon dokumentation över sådan utbildning.

Slutligen kan Länsstyrelsen konstatera att bolaget även saknar rutiner för skydd för anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i

³¹ 2 kap. 14 § penningtvättslagen.

³² 2 kap. 8 § Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

³³ 2 kap. 9 § Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

³⁴ 2 kap. 15 § första stycket penningtvättslagen.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

verksamheten från förbud från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av att de fullgör bolagets skyldigheter enligt penningtvättslagen.

Med anledning av att bolaget saknat ovan nämnda rutiner och riktlinjer bedömer Länsstyrelsen att bolaget under den granskade perioden har löpt ökad risk för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Övervakning och rapportering

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövaren ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende övervakning och rapportering.³⁵ Verksamhetsutövaren ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka misstänkta aktiviteter och transaktioner.³⁶ Skärpta kundkännedomsgärder och andra nödvändiga åtgärder ska vidtas vid avvikelser eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner för att bedöma om det finns skäligen grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling.³⁷ Verksamhetsutövaren får inte etablera en affärsförbindelse eller utföra en transaktion om det finns misstanke om att tjänster kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.³⁸ Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion eller om ett avstående från att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra utredningen får dock transaktionen genomföras.³⁹

Om verksamhetsutövaren har skäligen grund att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom härrör från brottslig handling ska detta rapporteras till Polismyndigheten (Finanspolisen).⁴⁰

Vidare ska verksamhetsutövare på begäran av Polismyndigheten lämna alla uppgifter som behövs för en utredning om penningtvätt eller finansiering av terrorism.⁴¹ En verksamhetsutövare ska ha ett system för att snabbt och fullständigt kunna lämna uppgifter om huruvida verksamhetsutövaren under de senaste fem åren har haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så skulle vara fallet, om förbindelsens art.⁴² Systemet för uppgiftslämning ska vara strukturerat och sökbart.⁴³

³⁵ 2 kap. 8 § första stycket penningtvättslagen.

³⁶ 4 kap. 1 § första stycket punkten 1 penningtvättslagen.

³⁷ 4 kap. 2 § penningtvättslagen.

³⁸ 3 kap. 2 § och 3 § första stycket penningtvättslagen.

³⁹ 3 kap. 3 § andra stycket penningtvättslagen.

⁴⁰ 4 kap. 3 § penningtvättslagen.

⁴¹ 4 kap. 6 § penningtvättslagen.

⁴² 4 kap. 7 § penningtvättslagen.

⁴³ 4 kap. 1 § andra stycket Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Det råder tystnadsplikt i fråga om bedömning som utförs, har utförts eller kommer att utföras enligt 4 kap. 2 §, eller att uppgifter har lämnats enligt 4 kap. 3 eller 6 §§.⁴⁴

Länsstyrelsens bedömning

Bolaget har i sitt yttrande den 6 oktober 2020 uppgett att det har dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende övervakning och att övervakningen, genom handhavandet av kundernas grundbokföring och bokslutsarbete, är i det närmaste total. Några dokumenterade rutiner och riktlinjer för övervakning eller annan beskrivning av hur övervakningen genomförs har dock inte getts in i ärendet.

Länsstyrelsen kan konstatera att bolaget inte har kommit in med rutiner för övervakning och rapportering varför Länsstyrelsen utgår från att sådana inte finns i bolaget. Bolaget har således inte dokumenterat hur pågående affärsförbindelser kontrolleras eller hur bolaget ska upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från vad bolaget har anledning att räkna med. Bolaget har heller inte dokumenterat vilka omständigheter som kan motivera närmare granskning och utredning och hur sådan granskning och utredning ska genomföras.

Länsstyrelsen kan vidare konstatera att bolaget inte har dokumenterat att det ska vidta skärpta åtgärder eller andra nödvändiga åtgärder om avvikelser eller misstänkta transaktioner uppmärksammas. Såsom Länsstyrelsen konstaterat ovan under rubriken Kundkännedom saknar bolaget dessutom rutiner för skärpta åtgärder. Bolaget saknar vidare rutiner för att rapportera till Finanspolisen utan dröjsmål vid skälig grund om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling. Bolaget har heller inget system på plats för att snabbt och fullständigt kunna lämna uppgifter om huruvida bolaget under de senaste fem åren har haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så skulle vara fallet, om förbindelsens art.

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att bolaget saknar rutiner och riktlinjer gällande övervakning och rapportering och att detta inneburit att bolaget under den granskade perioden har löpt ökad risk för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att överträdelserna är av synnerligen allvarlig art.

Behandling av personuppgifter

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövaren ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för behandling av personuppgifter.⁴⁵ Verksamhetsutövaren ska bevara handlingar och uppgifter i fem år om handlingarna och uppgifterna avser 1) åtgärder som har vidtagits för kundkännedom enligt 3 kap. och 4 kap. 2 § eller 2) transaktioner som genomförts med kunder inom ramen för affärsförbindelser eller vid enstaka transaktioner som omfattas av krav på åtgärder för kundkännedom

⁴⁴ 4 kap. 9 § penningtvättslagen.

⁴⁵ 2 kap. 8 § första stycket penningtvättslagen.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

enligt 3 kap. 4-6 §§ penningtvättslagen.⁴⁶ Tiden ska räknas från det att åtgärderna eller transaktionerna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärsförbindelsen upphörde. Om en enstaka transaktion inte har genomförts till följd av misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska tiden räknas från det att avståendet skedde.⁴⁷ Efter en förfrågan från Polismyndigheten eller annan myndighet ska verksamhetsutövaren bevara uppgifter och handlingar under en längre period än fem år. Den sammanlagda tiden som handlingarna och uppgifterna bevaras får inte överstiga tio år.⁴⁸ Information om att personuppgifter behandlas enligt 4 kap. 2, 3 eller 6 § och om att sådana uppgifter lagras enligt 3 eller 4 § får inte lämnas till kunden.⁴⁹ Den som är verksam hos verksamhetsutövare får inte obehörigen röja att vissa personuppgifter behandlas och att sådana uppgifter bevaras.⁵⁰

Länsstyrelsens bedömning

Bolaget har i sitt yttrande den 6 oktober 2020 uppgett att det har dokumenterade rutiner och riktlinjer för behandling av personuppgifter. Behandling av personuppgifter sker, i de [REDACTED] fall bolaget hanterar personuppgifter vid utbetalningar av löner, genom att bolaget träffat [REDACTED] med kunden enligt för bolaget gällande [REDACTED].

Bolaget har, trots Länsstyrelsens begäran därom, inte gett in några rutiner och riktlinjer till Länsstyrelsen avseende sina åtgärder för behandling av personuppgifter varför Länsstyrelsen utgår från att sådana inte finns i bolaget. Den omständigheten att bolaget ingår [REDACTED] med kunden har inget att göra med de personuppgifter bolaget är skyldigt att behandla enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen konstaterar således att bolaget under tillsynsperioden har saknat dokumenterade rutiner och riktlinjer för kundkännedom.

Sammantaget är Länsstyrelsens bedömning att bolaget inte uppfyller kraven enligt penningtvättsregelverket vad gäller behandling av personuppgifter genom bevarande av handlingar och uppgifter.

Intern kontroll

Gällande bestämmelser

Verksamhetsutövaren ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll.⁵¹ När det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och art ska verksamhetsutövaren bl.a. utse en ansvarig för regelefterlevnad⁵², en centralt funktionsansvarig⁵³ och inrätta en oberoende granskningsfunktion med ansvar för att granska de interna

⁴⁶ 5 kap. 3 § första stycket penningtvättslagen.

⁴⁷ 5 kap. 3 § andra stycket penningtvättslagen.

⁴⁸ 5 kap. 4 § penningtvättslagen.

⁴⁹ 5 kap. 7 § penningtvättslagen.

⁵⁰ 5 kap. 11 § penningtvättslagen.

⁵¹ 6 kap. 1 § första stycket penningtvättslagen.

⁵² 6 kap. 2 § första stycket 1 penningtvättslagen.

⁵³ 6 kap. 2 § första stycket 2 penningtvättslagen.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

riktlinjer, kontroller och förfaranden som syftar till att verksamhetsutövaren ska fullgöra sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket⁵⁴. Den som är centralt funktionsansvarig ansvarar för att rapportera till Polismyndigheten i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom härrör från brottslig handling uppstår.⁵⁵ När det inte är motiverat att utse funktioner ska verksamhetsutövaren genom sina rutiner och riktlinjer säkerställa att det finns en funktion för regelefterlevnad.⁵⁶

Länsstyrelsens bedömning

Bolaget ska ha rutiner och riktlinjer avseende intern ansvarsfördelning för att säkerställa att skyldigheterna enligt penningtvättsregelverket fullgörs. Rutinerna och riktlinjerna ska omfatta information om vilken eller vilka funktioner som har utsetts och vem som innehar respektive funktion. De ska också omfatta information hur de interna kontrollerna genomförs för att säkerställa efterlevnaden av penningtvättsregelverket. Oavsett vad verksamhetsutövaren driver för verksamhet ska denne utse en person som ansvarar för verksamhetens regelefterlevnad och interna kontroll samt rapportering till Polismyndigheten (Finanspolisen).

Bolaget har i yttrande den 6 oktober 2020 sammanfattningsvis uppgett följande. Verksamheten i bolagets bedrivs av bolagsmännen och båda ansvar för regelefterlevnaden. Eftersom redovisningsarbetet innebär en ständig kontroll av kunderna har det aldrig förekommit någon anledning att anta att någon situation bort föranleda anmälan. Arbetet med de interna rutinerna och riktlinjerna är därför lämnad till bolagsledningens bedömning när en sådan situation skulle visa sig uppstå.

Länsstyrelsen kan av bolagets yttrande konstatera att bolaget inte har redogjort för några rutiner och riktlinjerna vad gäller intern kontroll och anmälningar av misstänkta överträdelser. Länsstyrelsen bedömer därför att bolaget saknar rutiner och riktlinjer för intern kontroll. Bolaget har visserligen uppgett att det utsett två personer som är ansvariga för regelefterlevnaden i bolaget, men det framgår inte hur den interna kontrollen ska genomföras. Det framgår heller inte att de regelansvariga ansvarar för att rapportera till Polismyndigheten i de fall misstanke uppstår om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom härrör från brottslig handling.

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att bolaget under den granskade perioden har löpt ökad risk för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism genom att inte uppfylla kraven enligt penningtvättsregelverket vad gäller intern kontroll.

⁵⁴ 6 kap. 2 § första stycket 3 penningtvättslagen.

⁵⁵ 6 kap. 2 § andra stycket och 4 kap. 3 § penningtvättslagen.

⁵⁶ 6 kap. 3 § Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter (01FS2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

Val av ingripande

Gällande bestämmelser

Vid en överträdelse får tillsynsmyndigheten ingripa mot en verksamhetsutövare genom att utfärda ett föreläggande om att göra rättelse eller, vid överträdelser som inte är ringa, genom ett beslut om sanktionsavgift. Om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att upphöra med verksamheten.⁵⁷ Länsstyrelsens förelägganden får förenas med vite.⁵⁸

Vid valet av ingripande ska tillsynsmyndigheten ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar.⁵⁹ I försvårande riktning ska det beaktas om verksamhetsutövaren tidigare har begått en överträdelse.⁶⁰ I förmildrande riktning ska det beaktas om (1) verksamhetsutövaren i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat tillsynsmyndighetens utredning, och (2) om verksamhetsutövaren snabbt upphört med överträdelsen sedan den anmälts till eller påtalats av tillsynsmyndigheten.⁶¹

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har inom ramen för tillsynen undersökt hur bolaget efterlever kraven i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsens utredning visar att bolaget inte i någon del uppfyller de krav som penningtvättsregelverket ställer. Länsstyrelsen konstaterar att bolaget saknar en allmän riskbedömning. Bolaget har således inte haft någon allmän riskbedömning som kunnat läggas till grund för verksamhetens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har därtill saknat riskprofiler, rutiner och riktlinjer för kundkännedomsåtgärder, utbildning, skydd, övervakning och rapportering, behandling av personuppgifter samt intern kontroll. Bolaget har vidare inte visat att det tillhandahållit utbildning till anställda, uppdragstagare och andra som på liknande sätt deltar i verksamheten. Bolaget har även ingått och upprätthållit affärsförbindelser utan att ha tillräcklig kännedom om kunden i strid med penningtvättsregelverket.

Bolaget har i sina kontakter med Länsstyrelsen vid flera tillfällen uppgett att det inte förstår vad myndigheten efterfrågat. Detta visar på att bolaget utöver avsaknad av ovan nämnda rutiner och riktlinjer saknar insikt och kunskap om penningtvättsregelverket. Bolaget har inte heller efter det att Länsstyrelsen förelagt bolaget att inkomma med handlingar, trots att Länsstyrelsen upprepade gånger under ärendets handläggning förklarat sig villig att vara bolaget behjälpligt vid frågor om penningtvättsregelverket, inte upprättat sådan allmän riskbedömning samt rutiner och riktlinjer som efterfrågats av myndigheten.

⁵⁷ 7 kap. 11 § penningtvättslagen.

⁵⁸ 7 kap. 24 § penningtvättslagen.

⁵⁹ 7 kap. 13 § första stycket penningtvättslagen.

⁶⁰ 7 kap. 13 § andra stycket penningtvättslagen.

⁶¹ 7 kap. 13 § tredje stycket penningtvättslagen.

Bolaget driver verksamhet som omfattas av regelverket och är därför skyldigt att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolagets okunskap om penningtvättsregelverkets syfte och innehåll är enligt Länsstyrelsens anmärkningsvärd och visar på en likgiltighet för den risken som verksamhet utsätts för genom att inte följa regelverket.

Länsstyrelsens tillsyn av bolaget har visat att ovan angivna brister föreligger. Överträdelserna av penningtvättsregelverket är enligt Länsstyrelsens bedömning i flera väsentliga delar av synnerligen allvarlig art. Detta avser framförallt avsaknad av allmän riskbedömning, rutiner och riktlinjer för kundkännedomsuppgifter, upprätthållande av affärsförbindelser utan att ha uppnått tillräcklig kundkännedom samt avsaknad av rutiner gällande övervakning och rapportering. Länsstyrelsen kan vidare konstatera att överträdelserna har pågått under hela tillsynperioden. Bolaget har således under den granskade perioden löpt ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

I förmildrande riktning ska vägas in om bolaget i väsentlig mån har underlättat Länsstyrelsens utredning. Av förarbetena till penningtvättslagen framgår att det bör krävas att verksamhetsutövaren självantaget för fram viktig information som myndigheten inte redan förfogar över.⁶² Därtill ska hänsyn tas till om bolaget snabbt har upphört med överträdelserna sedan den anmälts eller påtalats av tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsens bedömer att så inte är fallet. Några skäl i förmildrande riktning har enligt Länsstyrelsens bedömning inte framkommit.

Med beaktande av de sammantagna omständigheterna i ärendet gör Länsstyrelsen bedömningen att ett ingripande ska ske genom ett beslut om sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Gällande bestämmelser

Sanktionsavgiften för en verksamhetsutövare som är en juridisk person ska som högst fastställas till det högsta av (1) två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelserna, om beloppet går att fastställa, eller (2) ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro.⁶³ Särskild hänsyn ska tas till de förmildrande och försvårande omständigheterna som framgår av 7 kap. 13 § penningtvättslagen samt till den juridiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av överträdelserna.⁶⁴

Länsstyrelsens bedömning

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn även tas till den juridiska personens finansiella ställning. Med finansiell ställning avses exempelvis bolagets årsomsättning.⁶⁵ Enligt penningtvättslagen får

⁶² Prop. 2016/17:173 s. 555.

⁶³ 7 kap. 14 § första stycket penningtvättslagen.

⁶⁴ 7 kap. 16 § penningtvättslagen.

⁶⁵ Prop. 2016/17:173 s. 411; Prop. 2013/14:228 ”Förstärkta kapitaltäckningsregler” s. 240.

Datum
2021-01-15

Beteckning
209-54123-2020

sanktionsavgiften bestämmas till mellan 5 000 kronor och 1 miljon euro, som nu motsvarar cirka 10 120 000 kronor. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.⁶⁶

Länsstyrelsen bedömer att bolaget får anses ha en god finansiell ställning. Under räkenskapsåret 20180901-20190831 uppgick bolagets årsomsättning till ca 1,15 miljoner kronor.

Länsstyrelsen har konstaterat att bristerna i efterlevnaden av penningtvätsregelverket i flera väsentliga delar är av synnerligen allvarlig art. Risken är därmed stor att bolaget kan ha utnyttjats för penningtvätt och finansiering av terrorism. De konstaterade bristerna ligger inom bolagets kontroll. Den eventuella vinst som bolaget kan ha gjort till följd av överträdelser av penningtvätsregelverket går inte att fastställa. Länsstyrelsen beaktar även att bolagets bristande regelefterlevnad kan ha inneburit fördelar för bolaget jämfört med konkurrenter som följt penningtvätsregelverket och därigenom lagt både tid och resurser på att efterleva regelverket. Länsstyrelsen har vid sanktionsavgiftens bestämmande även vägt in bolagets storlek och art.

Vid en samlad bedömning av överträdelsernas karaktär och med hänsyn till bolagets årsomsättning och finansiella ställning bestämmer Länsstyrelsen sanktionsavgiften till 90 000 kronor.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen erinrar om följande

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. Skyldighet att ha upprättade, uppdaterade riskbedömningar och rutiner och riktlinjer kvarstår. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvätsregelverket genom nya tillsynsåtgärder.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § första stycket 18, 2 kap. 1-3 §§, 8 §, 13-15 §§, 3 kap. 1 § första stycket, 2-4 §§, 7-14 §§, 16-17 §§, 19-20 §§, 4 kap. 1-3 §§, 6-7 §§, 9-10 §§, 5 kap. 1-8 §§ 11 §, 6 kap. 1-2 och 4-5 §§, 7 kap. 1 § första stycket, 10 §, 11 § första stycket, 13-14 §§, 16 §, 21 §, 25 § andra stycket lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- 16 § första och andra stycket förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

1 kap. 1 §, 2 kap. 2 §, 4-10 §§, 3 kap. 2-7 §§, 9 §, 12 §, 4 kap. 1 §, 5 kap. 1-2 §§, 6 kap. 2-3 §§ Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

⁶⁶ Prop. 2016/17:173 s. 357.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma om att det under ärendets handläggningstid skett vissa lagändringar i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Handlingarna som getts in i ärendet har bedömts utifrån penningtvättsregelverket i dess lydelse då bolaget förelades att inkomma med handlingar till Länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas

Se bilaga 1.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chef för Enheten för tillsyn Helena Remnerud med jurist Per Claesson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist Frida Berglund medverkat.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning

